

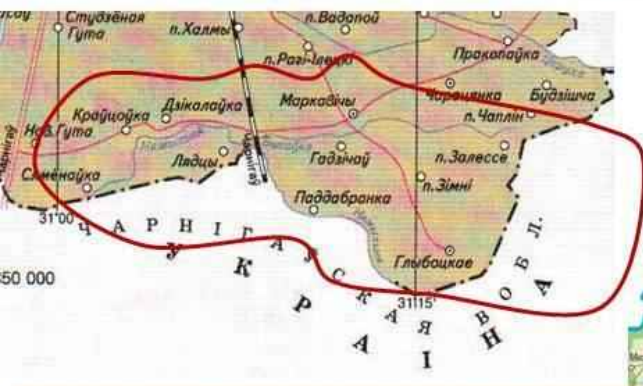
Арэал абраду «Ваджэнне і пахаванне Стралы (Сулы) на Пасожжы»

Гомельская вобласць

Ваджэнне і пахаванне Стралы (Сулы) – архаічны абрад, распаўсюджаны пераважна ў **Пасожжы** і бліжнім **СУМЕЖЖЫ**: сярэднім Падняпроўі і басейнах рэк Сожа і Дзясны, г. зн. на тэрыторыі паўднёва-ўсходняй Беларусі, заходняй Браншчыны і паўночна-ўсходняй Украіны, на тэрыторыі рассялення радзімічаў.

Абрад праводзіўся пад час першага выхату ў поле для агляду азімых хлябоў, які найчасцей прыпадае на дзень Ушэця (у лакальных варыянтах — на дзень веснавага Юр'я або радзей — на Вялікдзень), ён «замыкае» вясну і «адмыкае» лета.

Некалі Сулу вадзілі і ў вёсках Гомельскага раёна — **Грабаўка**, **Глыбоцкае**, **Дзікалаўка**, **Крайцоўка**, **Новая Гута** (магчыма, і іншых). Вядома, што абрад вадзілі на Чарнігаўшчыне і Браншчыне ў вёсках, якія мяжуюць з Беларуссю.

Найлепшая захаванасць абраду на сённяшні дзень у вёсках Веткаўскага раёна Гомельскай вобласці: Стаўбун, Казачкія Балсуны, Пераляўка і некаторых іншых.

Арэал абраду «Ваджэнне і пахаванне Стралы (Сулы) на Пасожжы»

Рэспубліка Беларусь

Гомельская вобласць размешчана на паўднёвым усходзе Беларусі і мяжуе з Расіяй і Украінай. Другая па плошчы вобласць краіны. У яе складзе – 21 раён. Да XIII стагоддзя часткова ўваходзіла ў склад Чарнігаўскага княства, з XVIII стагоддзя – у складзе Расійскай імперыі. З даўніх часоў знаходзіцца на скр’яжаванні дарог паміж Расіяй і Украінай. Усе рэкі вобласці належаць да басейна Дняпра, і яго левы прыток – рака Сож – адна з найважнейшых водных артэрый, якая адыграла вялікую ролю ў эканамічным, палітычным і культурным развіцці гэтага рэгіёна. У этнічным плане Падняпроўе – адзін з 6 гісторыка-этнаграфічных рэгіёнаў Беларусі, у які ўваходзіць Левабярэжжа Дняпра, Правабярэжжа Дняпра і **Пасожжа**.

Пасожжа

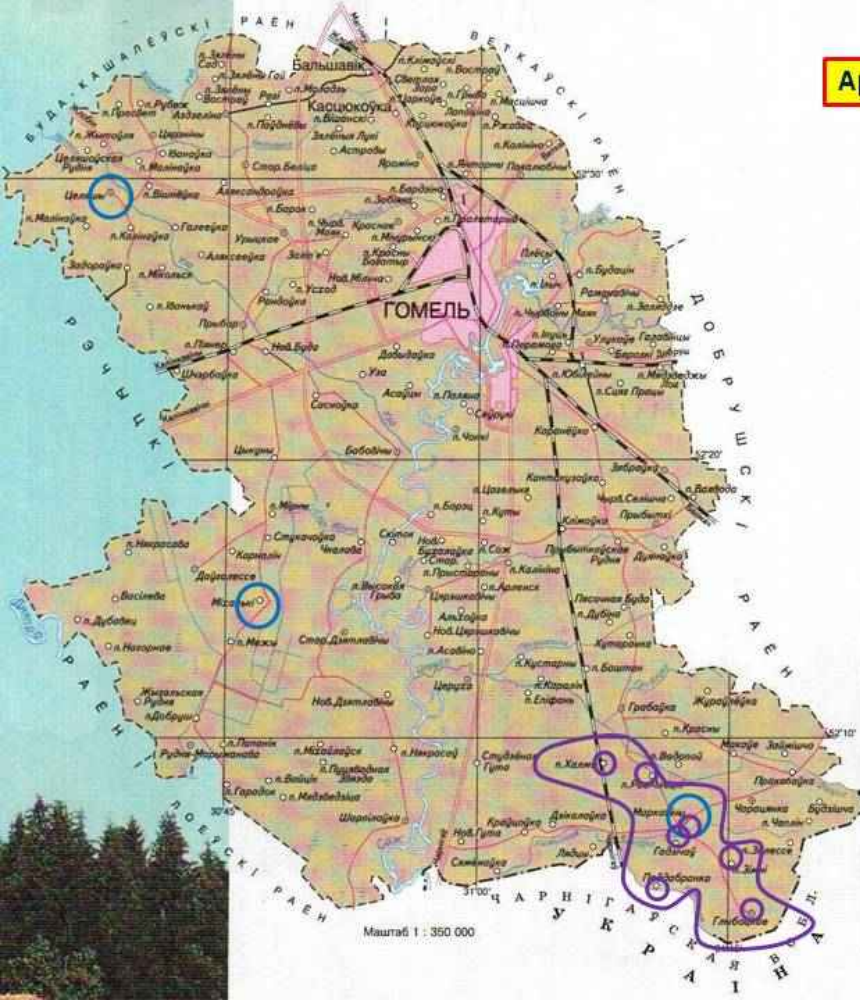
Арзал абраду "Ваджэне Сулы"

Гомельскі раён Гомельскай вобласці – адзін з 21 раёнаў Гомельскай вобласці, займае 5-е месца па колькасці насельніцтва. Самыя старыя населеныя пункты – вёскі **Міхалькі, Маркавічы і Целяшы**.

Вёска Маркавічы належыць да **Маркавіцкага сельскага савета**. У гэты сельсавет уваходзяць 7 населеных пунктаў, з якіх найбольш буйныя – Маркавічы, Глыбоцкае і Гадзічава. Вёскі гэтага сельсавета знаходзяцца на мяжы з Украінай, таму ў вёсцы **Глыбоцкае** і пасёлку **Паддабранка** размешчаны пункты спрощанага пропуску.

На тэрыторыі сельсавета працуюць 2 установы адукацыі: Маркавіцкі дзіцячы сад – сярэдняя школа і Глыбоцкая базавая школа, а таксама дзіцячы сад.

У этнічным плане ўваходзіць у гісторыка-этнаграфічны лакальны рэгіён Пасожжа.

Арэал абраду "Ваджэнне Сулы"

УСЛОВНЫЕ ОБОЗНАЧЕНИЯ

- Населенные пункты с историческими и культурными памятниками
- Населенные пункты с историческими и культурными памятниками, включенными в Государственный список историко-культурного наследия РБ

- 12. Гадзичево
- 15. Глыбоцкое
- 36. Марковичи**
- 42. Поддобржанка
- 49. Рогі Шлецкіне

Маркавічы ўпершыню ўпамінаюцца ў друкаваных крыніцах пад 1562 годам як сяло ў Рэчыцкім павеце Мінскага ваяводства Вялікага княства Літоўскага, у якім было 6 дымоў, 11 валоў, 11 коней. У 1729 годзе там была пабудавана драўляная Свята-Міхайлаўская царква. У сяле размяшчалася мытня. У складзе Расійскай імперыі з 1772 года. У 1820 годзе ў сяле пачала працаваць школа. У канцы XIX стагоддзя Маркавічамі валодаў граф П.А. Румянцаў-Задунайскі, з 1834 года – князь І.Ф. Паскевіч. Працавала царкоўна-прыходская школа, у Гадзічава ў 1822 годзе была пабудавана Свята-Кацярынінская царква (архітэктар Дж. Кларк). У 1924 годзе пабудаваны 2-павярховы школьны будынак. У савецкі час у 1930 годзе быў створаны калгас "Чырвоны сцяг", працавалі 2 ветракі, конная крупадрабілка, кузня, ганчарная арцель. Пасля ВВВ працавала швейная майстэрня, быў створаны паселак Керамік каля вёскі Гадзічава, які зараз не існуе.